

Márai

Erre jöjjön, mondja az ápoló, aki a kórház bejáratában várja. Éjszaka érkezett taxival, egy szál utazótáskával belép a kórház csarnokába, ahonnan négyfelé ágaznak el a rosszul megvilágított, sötét sárga folyosók. Mint valami rossz film, gondolja, és megy az ápoló után. Az egyik szűk folyosóra lépnek, oldalt a jól ismert műanyag székek, nem várokozik senki. Az ápoló köpenyét nézegeti, az alja elkoszolódott vagy csak elszürkült a mosásban, alatta utcai ruha.

Most nem fél. Hetek óta verejtékben úszva ébred éjszaka, hogy vár rá ez a vizsgálat, de már olyan közel van, hogy csak a biológiai érzetek maradtak, a belső szervei mintha felkúsztak volna a mellkasába, és ott dobog minden a szíve körül.

Balra fordulnak, az ápoló komótosan halad, belenyúl a zsebébe, kulcsok csörrennek. Nem tudja, hogy miket hozott magával, jött a hívás, és találmra dobált ruhákat a táskába. Végignézi magán, hosszú szoknya, nem is emlékszik, hogy ezt húzta magára. A cikket sem adta le, a laptop nyitva maradt a konyhaasztalon. Tizenötezer karakter, nem sok, de mégiscsak meg kell írni, görnyedni a monitor előtt, szellemes és gördülékeny mondatokat összerakni, aztán hányinger, és a véccé fölött görnyed, két nap múlva kell leadni. Addig még van idő.

Idő.

Elképzel egy ócska fakoporsót a föld alatt vagy a krematóriumban. Aztán az utolsó lélegzetvételre gondol, arra, hogy mindig van utolsó, amit nem követnek további lélegzések, és ettől fulladni kezd, szívja be a levegőt, ahogy csak bírja.

Jöjjön, mondja az ápoló, most sietve lépked előre, a folyosó jobbra kanyarodik. Az ajtókon számok, háromszázzal kezdődnek, talán a harmadikon vannak, de nem emlékszik lépcsőkre vagy liftre. Lift nincs, ez biztos. Mostanában kiesnek másodpercek, percek, a képzelgés pillanatai, miközben a lába viszi tovább, és pontosan oda érkezik, ahova akart, például zsigerből eltalál a szerkesztőségbe.

Elmennek egy férfi mellett, nejlonzatyor a kezében, a férfi után fordítja a fejét, vajon mire vár, és miért nincs itt rajta kívül senki.

Megint jobbra mennek, és túl régóta, ez világos. Megpróbálja leolvasni a táblákat az ajtón, de az ápoló egyre gyorsabban megy, szinte már fut utána. Meg kéne szólítania, de hátra se néz, keze a zsebében, néha megcsörrennek a kulcsok. Ha van kulcs, akkor ajtó is van, és rohannak tovább valami felé.

Nem hívott fel senkit, nem bírta elviselni az egészséges, feszengő embereket maga mellett. Ahogy megpróbálnak beszélni, bármiről, erőltetett könnyedséggel,

sorolják az életük kis dolgait, úgymond elterelik a figyelmet, pedig éppen hogy ráirányítják arra, hogy mindez már egy másik dimenzióban van, és ő nem fér hozzá.

A folyosó sötétedik, a falak mentén nincsenek már székek, ajtók sem. Nincs ereje megszólalni. Amíg megy a férfi után, addig nem történhet semmi, addig csak menni kell, addig még él, valami köztes térben, ahova a halál sem ér el.

Fáradt. Alig alszik hetek óta. Az ágyban fekszik, próbálja elképzelni a betegséget, mint szürke lyukacsos anyagot vagy nyálkás, ikrás felhalmozódást a környező szövetek között, a vér vagy a nyirok szállítja széjjel, nem emlékszik, melyik, nem figyelt, csegett a füle, amikor az orvos beszélt, mint akit arcon vágtak.

A naptárja hónapokkal előre tele van, interjúk, színház, cikkek, projekt, megbeszélések, találkozók, nagytakarítás, mindent felírt, nem szerette az üresjáratokat. Egy darabig követte a naptárat, azután megpróbált a fontos dolgokra koncentrálni, azután már azt sem tudta, hogy mi a fontos. A munkája maradt meg, abból él, meg a telefonok, a rokonság felhívja, esküsznek valami diétára, hoznak turmixgépet, zöldségeket, gyümölcsöt, alig leplezett elképedéssel nézik a lakásban a koszt, a rendetlenséget. A nyitott gyógyszeres dobozokat az asztalon, az összemaszatolt laptopot.

Nem takarít. Kinyit egy szemeteszacskót, és sírva fakad, a mozdulat olyan hét-köznapi, miért kell neki szemeteszsákot tenni a vödörbe.

Megállnak. A folyosó vége kör alakú váróba torkollik. Az ápoló félrehúzódik, hogy ő beléphessen, ide jöttünk, kérdezi. Az ápoló bólint, várjon itt. Az arca szinte ünnepléses, de talán csak képzeli. Azután megfordul, elmegy a kulcsokkal.

Sírni kellene, de ahhoz is fáradt, elgémberedett kezében lóg az utazótáska.

A váróban a falnál végig narancssárga és barna műanyag székek, szinte mindegyiken ül valaki, hozzá hasonló szedett-vetett ruhában, de nyugodtan, mint akik több órás várakozásra rendezkedtek be. Két idősebb férfi sakkozik, egy másik, felhajtott gallérú, kockás tweedzakós öreg fazon, keresztbe tett lábakkal őt nézegeti. Kisasszony, mondja, tessék leülni.

Nem vagyok kisasszony, ide nem ülök.

Továbbmegy a székek mentén, a váró akkora, mint egy csarnok, és csak néhány körte ég az ülések fölött. Egy kisgyerek lóbálja a lábát, mellette az anyja elaludt. Le-csúsznak a székekben, nézelődnek, halkán beszélgetnek, hasonlít a vasútállomásokhoz, csak vonat nincsen, a váróból egyetlen ajtó nyílik, nincs rajta felirat.

Szatyrokat, utazótáskákat lép át. Egy nő következik, szép az arca, csak sápadt, a nyakán vastag bőrlánc, mint egy nyakörv. A nő egyenesen őt bámulja, mintha meg akarná szólítani, de most nem bír eleget tenni semmiféle udvariassági kötelezettségnek, gyorsan lehajtja a fejét. A leletei után kotorászik, jó, megvannak, az összes papír, röntgen és egyéb felvétel, már csak az az egy hiányzik. Vijjgó hang, hátranéz, a kisfiú szirénázik. Nem teszi vissza a leletet, hátha nem találja meg újra a táskában, és megy tovább, most egy fiatal srác jön, pattanásos, aztán egy öregember, átizzadt, kinyúlt nyakú pólóban.

Senki nincs felháborodva, hogy itt várakoznak az éjszaka közepén, mintha ülni ebben a párás melegben normális lenne és helyénvaló.

Egy vörös hajú nő három széket foglal el, a táskáit rendezgeti, pokrócot terít a háta mögé. Hevenyészett kis otthon. Halk beszéd, neszezés, egy másik fiú kisautót ütöget a székhez.

Csak a vizsgálaton legyünk túl, aztán megyek haza. Sóhajt egyet.

Mikor fogok itt sorra kerülni.

Ekkor kinyílik az ajtó, végre, belép egy ápolónő, feléje tart, a többiek fel se néznek, nyilvánvalóan túlvannak már ezen. Úrlapot nyújt, ezt töltsse ki, mondja, a szokásos személyes adatok. Már benne vannak a nyilvántartásban, válaszolná, de az ápolónő vissza is fordult, ő meg ott maradt, kinyújtott, remegő kezében a papírral.

Milyen szerencsétlenül nézhetek ki.

Végre leül, a lábai gyengék, mintha órákat ment volna. Név, lakcím, tajsám stb. Az úrlap fölé hajol egy vigyorgó, fogatlan öregember, neked mid van, kérdezi. Az arca kissé életveg, mint aki előre tudja, hogy jól megbotránkoztat majd mindenkit. Kinyitja a szatyrát. Sárgás, véres cafat az alján, ez a hererák, mondja, és még jobban vigyorog. Nézi ezt a sötét, üres száját, a fehéres, hegyes nyelvet, ahogy nevetés közben előre-hátra húzódik, hányingere lesz.

Most nőnek a szövetek, most gyúrják magukba a sejteket, elveszik a testét, bele-nőnek a gondolataiba. Neked mid van.

Leejti a kezét, ez az úrlap úgymint bekerül majd valami fiókba.

Az ablakot keresi, de csak a csupasz falak és a körték. A váró kupolás, oda száll fel a betegségezagú pára, és ahogy nézi a sötétséget, egy kis ablakot lát a kupolán, alig lehet kivenni, de nyilvánvalóan ott van, látja az ablakkeretet, talán egy ember kifér rajta. Túl magasan van. Körbenéz, vajon miért van itt ennyire sötét. Mellette a férfi még mindig lihegve vigyorog. Egy pár egymásba karolva az ablakot nézi, a hátuk elemelkedik a támlától, mintha felszállhatnának oda. A kisfiú leejti az autót, tompa zörgés. A száját nagyra tátja.

Gyerekkorában csinált ilyet ő is, evés közben kinyitotta a száját, és gusztustalankodott az étellel, a szülei egyszerre szörnyülködtek és nevettek. A kisfiú szájában semmi nincs, csak szederjes színű lyuk, egészen közel az arcához, bele tud nézni, mintha összement volna a váró. Ott ülnek körülötte mind, a sok pihegő, neszező alak.

Az az érzése támad, hogy ha feljutna az ablakig, ha ki tudna mászni ebből a gödörből, meggyógyulna, véget érne a rémálom, boltba menne, felhívná valamelyik ismerőst, kiakadna egy számlán, a postai szolgáltatáson, ahogy szokta, kilépne a napsütésbe, egyszerűen élne.

Túl magasan van az ablak.

Itt leszek egész éjszaka, vagy ki tudja.

A tweedzakós odalép hozzám, kisasszony, mondja újra, és akkor szétnyitja a zakót, a kigombolt inge mögött sűrű, közötte a szív, alvadt vérszínű csomó. Kisasszony, mondja megint, ezek sose jönnek értünk.

Kik ezek. Kik azok, akikre várunk. Körbenéz megint, az öregek még mindig sakkoznak, és valami zene is megy, hangszórót nem lát, talán egy rádió. Jól berendezkedtek, gondolja, az ölébe húzza az utazótáskát, a fejét a szék támlájára hajtja, hogy onnan nézze azt a kis ablakot.

Gyerekkorában énekelt, amikor félt. Ha énekelek, nem történhet semmi. Vagy dúdoló, azt nem hallják, csak a vizsgálatig, ami eldönt mindent. Majd meglátjuk a vizsgálat után, hetek óta ezt hallja az orvostól. A vizsgálat. Gyorsan lenéz, megnyugszik, még itt vannak a leletek.

Egy novella jut az eszébe, Márai volt a címe, vagy Márai szerepelt benne, nem emlékszik, és egy vonyító fazon, aki valószínűleg cigarettát akart. Itt nem dohányzik senki, persze. A vörös hajú nő nyújtózkodik, mintha meghallotta volna, amit gondolt, de jó lenne most egy cigaretta, mondja, megdöglök érte.

Halkan énekelni kezd, hogy szerintem már nem is érdemes, mit nem érdemes, nem jut az eszébe, cigi nélkül megdögleni sem érdemes, végül is mindegy, mit énekel, amíg el nem múlik ez az éjszaka, amíg értük nem jön valaki.

